

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004452

Державний реєстраційний номер: 0123U100760

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Фітопатологічний моніторинг грибних, бактеріальних та вірусних хвороб нових сортів і гібридів зернових, бобових, нішевих та коренебульбоплідних культур на природньому фоні патогенів в умовах глобальної зміни клімату

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, м. Київ, 03141, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442750000, 380442755244

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085, 380442802525, 380445219277

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 667.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Фітопатологічний моніторинг грибних, бактеріальних та вірусних хвороб нових сортів і гібридів зернових, бобових, нішевих та коренебульбоплідних культур на природньому фоні патогенів в умовах глобальної зміни клімату

Назва роботи англійською:

Phytopathological monitoring of fungal, bacterial and viral diseases of new varieties and hybrids of grain, leguminous, niche and root crops against the natural background of pathogens in conditions of global climate change

Реферат українською:

Озимі зернові культури такі як озима пшениця, озиме жито, озимий ячмінь та тритикале вражаються комплексом хвороб як листового апарату так і колосся. Найбільш небезпечними серед них є бура листовка іржа, септоріоз і борошниста роса на листовому апараті та фузаріоз і септоріоз на колосі. Ураженість рослин цими хворобами призводить до значних втрат врожаю зерна цих культур. Зокрема, за даними ряду авторів, втрати врожаю зерна пшениці озимої від хвороб становить 25-30 і більше відсотків. Так само, значних втрат продуктивності від ураження хворобами зазнають такі культури як озиме жито, озимий ячмінь і тритикале. Найбільш ефективним способом зниження уражуваності озимих зернових культур хворобами листового апарату і колосся є виведення стійких до них сортів. Для виявлення рівня толерантності нових сортів і гібридів озимих зернових культур до хвороб листового апарату і колосся є необхідність здійснення щорічного моніторингу, за допомогою якого визначаються найбільш стійкі до патогенів сортотразки. Особливо важливо здійснювати цей захід у відповідності з вимогами Європейського зеленого курсу, коли для контролю уражуваності сільськогосподарських культур хворобами обмежується використання синтетичних пестицидів і використання проти них імунних сортів і гібридів найбільш відповідає сьогоденню. У ході виконання НДР встановлено, що багато нових сортів пшениці озимої, жита озимого ячменю озимого та тритикале проявляють толерантність до ураженості їх листового апарату і колосся такими хворобами як септоріоз, бура листовка іржа і борошниста роса на листках і септоріоз і фузаріоз на колосі та рекомендуються для впровадження у виробництво та для селекційної практики. Впровадження їх у виробництво дає можливість зберігати значну часту врожаю зерна цих культур від збудників хвороб і виключає забруднення довкілля хімічними сполуками.

Реферат англійською:

Winter cereal crops such as winter wheat, winter rye, winter barley, and triticale are affected by a complex of diseases that damage both the leaf apparatus and the ear. The most dangerous among them are brown leaf rust, septoria leaf blotch, and powdery mildew on the foliage, as well as fusarium head blight and septoria on the ear. Infection of plants by these diseases leads to significant grain yield losses. According to several authors, yield losses in winter wheat caused by diseases reach 25–30% or more. Similar substantial reductions in productivity due to disease infection are also observed in winter rye, winter barley, and triticale. The most effective method of reducing disease incidence on winter cereals—both on leaves and ears—is the development of resistant varieties. To determine the tolerance level of new varieties and hybrids of winter cereals to leaf and ear diseases, annual monitoring is necessary to identify the most pathogen-resistant genetic lines. This is particularly important in the context of the European Green Deal, which limits the use of synthetic pesticides for disease control in agricultural crops, making the use of immune or resistant varieties and hybrids especially relevant. During the implementation of the research project, it was established that many new varieties of winter wheat, winter rye, winter barley, and triticale exhibit tolerance to diseases of the leaf apparatus and ear, such as septoria, brown leaf rust, and powdery mildew on leaves, as well as septoria and fusarium on the ear. These varieties are recommended for introduction

into agricultural production and breeding practice. Their implementation in production provides an opportunity to preserve a significant share of grain yield from disease damage and prevents environmental contamination with chemical compounds.

Індекс УДК: 633/635.002.33; 676.034, 633/635.002.33; 676.034

Коди тематичних рубрик: 68.35.11

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Саблук Василь Трофимович

Науковий ступінь: д. с.-г. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науково-методичні рекомендації Нові сорти і гібриди озимих зернових культур, які толерантні до хвороб листового апарату та колосся

Назва НТП англійською: New Varieties and Hybrids of Winter Cereal Crops Tolerant to Leaf and Ear Diseases

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Сільськогосподарська

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Визначені сорти і гібриди озимих зернових культур, які толерантні до хвороб листя та колосся

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Економія енергоресурсів

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Інше (апробовано)

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Роїк Микола Володимирович
д.с.-г.н., 06.01.05

Перелік осіб-виконавців

Кононюк Надія Олександрівна
(к. с.-г. н., с.д.)

Лосева Аліна Ігорівна

Саблук Василь Трохимович
(д. с.-г. н., професор, 06.01.09)

Свідельська Надія Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Ременюк Світлана Олександрівна

Телефон

0966248977

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна